

KAE'!JÕULUPUUDE,
-PIDUDE JA
TEENISTUSTE
KAVA LK. 8

I l m u b S e t o m a a K u l t u u r i p r o g r a m m i t o e l

SETOMAA

ajaleht.setomaa.ee

r a h v a l e h t

I l m u b k u u 1. j a 3. e s m a s p ä e v a l

Hind 5 krooni
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Nr. 21 (175)

1. detsember 2008

INEMISE'

2

ZETOD:

üle Eesti tuntud seto poistebänd on jõudnud auväärsesse ikka. Milliseks on zetod sirgunud viie aastaga ning kuhu paigutuvad nad traditsioonilise seto kultuuri suhtes

VAHTSÕT

3

LODJASÕIT:

seto noorte mee-leolukas reis lõppes üle Tartu kõlanud lauluga

KAEMINE

4

EUROVALE:

Pino Jüri otsustas korraldada uurimise, kontrollimaks väiteid, nagu ei lubaks seto joogimeistritel legaalselt tegutseda euroseadused. Ning jõudis huvitavate järeldusteni

MÄRGOTUS

6

HÕRNA AARE:

kuidas hinnata äsjamöödunud Seto Kongressi kogu kongressiliikumise ajaloo kontekstis ning kuhu peab suuna võtma vastvalitud Vanemate Kogu

MÄRGOTUS

7

RUITLANE:

Tähedargad on avastanud geniaalse võimaluse setodele kirjakeele saamiseks. Ja mis puutub sellesse kõigesse kuu, mis pole isegi täht?

PILDI-
UUDIS**Jõuluootus jõudis Setomaale**

Mikitamäe valla lapsed süütasid eile esimesed adventiküünlad ning ehtsid jõulukuuse vallavalitsuse esisel platsil. Selleks võis igaüks tuua kodust ka oma ehte. Kui kuusk ehitud, suundus seltskond sooja saali, kus vallavanem Inge Hirno kõneles veidi adventist ja jõulupühade tähendusest. Seejärel võttis leeloviisi üles Helmise koor. Mikitamäe põhikooli 1.-4. klassi õpilased esitasid regilaulu stiilis jõuluteemalise etteaste. Lõpetuseks ootasid kõiki tee kõrvale esimesed adventiparkoogid. (SM)

Ministrid soovivad otsida lisaraha

Kohaliku arengu turgutamisse tuleb kitsenevate riiklike programmitoetuste tingimustes rohkem panustada omavalitsustel, leiavad Setomaa lehe küsitletud ministrid.

Igor Taro

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kuna riigieelarve kärpete tulemusena võib Setomaa Kultuuriprogramm tuleval aasta väheneda ligi 40 protsendi võrra, ootab programmi eelistusi lähikool põhjalik revisjon – uueks aastaks selgub, millistele valdkondadele jätkub toetusi ka kitsastes oludes ja kellele tuleb rahastamisallikaid mujalt otsida.

Pidades silmas nii piirkonna majanduslikku arengu kui kultuuri säilitamise olulisust pööras ajaleht majandusminister Juhan Partsi ning kultuuriminister Laine Jänese poole küsimusega: kuidas peaksid Setomaa ettevõtlitlikud inimesed muutunud oludes toime tulema ning milliseid võiksid olla alternatiivsed toetusallikad ääremaa ettevõtmistele.

Lähtudes piirkondlikest eripäradest on siiani kõige enam olnud toimetulekuga hädas just väikesed tegijad, kelleni Pria-taolised suuretegevõtjatele mõeldud hiigeltoetused ei jõua. Mida teha siis, kui soovetakse alustada või arendada

pisikest ettevõtlusvormi, mis põhineb kohalikul käsitööl või mõnel muul piirkondlikul tegevusel?

«Siiamaani on olnud juttu, et olemas Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus, mille ko-

«Toetused ei tohiks olla suunatud ühele kindlale tegevusele»

LAINE JÄNES

hapealseteks esindusteks on Põlva- ja Võrumaa ettevõtluskeskused. On võimalik saada näiteks saada alustavale ettevõttele starditoetus summas 50 tuhat krooni.» märkis majandusminister Juhan Part. «Natuke keerulisem on piirkonnale loomupärasele käsitööle leida neid erilisi toetusi, kuid on olemas ka kasvutoetu. Kui ettevõtte hakkab juba kasvama. See toetus on kuni 200 tuhat krooni. Need on jätkuvalt võimalikud kõigile inimestele taotlemiseks. Ja see on otsene rahaline tugi ettevõtlikele inimestele.»

Ministri sõnusti on ta aru saanud, et piirkonnas on ka hulk neid mikroettevõtlusega tegelejaid või tegeleda soovijaid, kelle jaoks isegi niisugused toetused tunduvad ülemäära suured. Niisugusel juhul võiksid Partsi hinnangul

appi tulla ka omavalitsused, kelle võimed kohaliku ettevõtlust toetada pole samuti olematud.

«Miiks omavalitsus, mis saab ju toetust riigilt, ei võiks mõelda niisuguste toetuste peale?»

Räägime piirkondlikul tasemel tihti peale rahalistest suurusjärgudest, mis on omavalitsusele jõukohased. Mul pole ülevaadet kohalike valdade rahalistest võimalustest, kuid need on praegu kindlasti paremad kui on olnud kunagi varem. Vallad võiksid pakkuda oma piirkonnas just neid toetusi, mida kohapealsed inimesed vajavad. Tegelikult võib ju neid ettevõtlike inimesi tavaliselt ühe käe sõrmedel kokku lugeda,» rääkis Part.

«Kõik sõltub prioriteetidest. Uued tulijad küsivad, et oleks tarvis väikest toetust. Kui räägime üleriigilisest starditoetusest, siis öeldakse, et see on liiga palju ning sellega kaasneb liialt palju nõudmisi.

Kui see on ettevõtja, siis loob see tegevus temale töökoha, toob kaasa teatud tulu, võib-olla tekib töökohti juurdegi. Võib-olla on see valdkond niisugune, mida on palju mõistlikum toetada, kui midagi muud? Ma ei tea, mille peale kohalikes valdades raha praegu enamasti kulutatakse. Vähest on parem üks suurem asi lükata edasi ja teha kakskolm aastat seda. See on mui-

dugi omavalitsuste otsustada, mina ei taha sinna sekkuda. Väikesed spetsiifilised asjad – maailmas on tavapärane, et omavalitsustel on ka omad väikesed toetusprogrammid.»

Kultuuriminister Laine Jänese hinnangul poleks mõistlik toetada ei konkreetset piirkonnale omast tegevusvaldkonda ega ka ettevõtjat, kuigi oli Partsiga sama meelt omavalitsuste rolli osas. «Usun, et toetused traditsioonidel põhineval ettevõtlusel ei tohiks olla suunatud ühele kindlale tegevusele. Sellest tulenevalt olen veendunud, et toetused peavad jõudma keskseltsidele ja nt. käsitöölitutele koolituste ja nõustamise eesmärgil. Selle läbi tagatakse teadmiste ja oskuste baas, mis aitab arendada kohaliku väikeettevõtlust ning ka mitmekesistada too-

«Maailmas on tavapärane, et omavalitsustel on ka omad toetusprogrammid.»

JUHAN PARTS

dete arendamist. Siinkohal on kindlasti ka suur roll omavalitsusliitudel ning valdadel, kus tegevus toimub.»

Spetsiaalse käsitööettevõtlust turgutava programmi loomise idee tuli päevakorda pärast

ülemöödunud kuul Obinitsas toimunud Setomaa käsitööfoorumit. Partsi hinnangul on idee jume, sest majanduslik kitsikus ei kesta Eestis igavesti.

«Sõna «toetus» mulle auvalt öeldes väga ei meeldi, kuid miks ei võiks olla sellealane turgutav programm Setomaa Kultuuriprogrammi näitel, mis on nüüd juba mitu aastat edukalt tegutsenud? Kui meil nüüd lähiaastate rahalised võimalused pole hetkel suured, siis mõne aasta pärast võivad need jällegi paraneda. Võib-olla see on see ka mingis vormis mõistlik.»

Samas langeb Setomaa Kultuuriprogrammi vähendamise aastale, mil Seto Leelo taotlus on esitatud UNESCO maailmapärandi nimistusse kandmiseks ning on tõenäoliselt 2009. aasta septembriks saamas positiivset otsust. Kultuuriministri Laine Jänese tunnistab, et UNESCO taotluse läbivaatamisel mängib kindlasti suurt rolli ka see, kui võrd on taotlus kooskõlas riiklike prioriteetidega.

«Loomulikult on minulegi vastuvõetamatu, et antud olukorras on riik sunnitud oma toetusi vähendada. Seto Leelo on osa suurest kogukonnast, kuhu tuleb riigipoolseid toetusi läbi erinevate riiklike programmide, läbi erinevate ministriumite ning Euroopa Struktuurifondide.»